

Příloha 1

Západočeská univerzita v Plzni

**Analýza zázemí pro realizaci
distančního vzdělávání a e-learningu
na Západočeské univerzitě v Plzni**

Plzeň 2021

Úvod

V rámci projektu „Distanční vzdělávání jako nástroj rozvoje vysokých škol“ byla na Západočeské univerzitě v Plzni (dále ZČU) provedena interní analýza, opírající se o výsledky celorepublikového dotazníkového šetření. Tato analýza byla na ZČU zpracována na základě činnosti Pracovní skupiny pro distanční vzdělávání a e-learning.

Cílem analýzy je popsat současný stav zázemí pro realizaci distančního vzdělávání a e-learningu na Západočeské univerzitě v Plzni, identifikovat konkrétní potřeby a výsledky provedené analýzy porovnat s aktuální situací na ostatních vysokých školách v České republice. K jednotlivým zjištěním byl doplněn návrh konkrétního opatření, které by bylo vhodné realizovat na ZČU a je třeba toto opatření zvážit při tvorbě akčního plánu. Opatření jsme diskutovali s tuzemskými i zahraničními experty. U každého navrženého opatření bylo dále sledováno, zda souvisí s některým bodem Plánu realizace strategického záměru ZČU pro rok 2022. Dále jsme sledovali, zda uvedené opatření souvisí s některými ukazateli kvality E-xcellence label - tj. zda souhrn opatření směřuje k tomu, abychom v dlouhodobém horizontu mohli i o získání E-xcellence labelu usilovat.

Na přípravě analýzy se podíleli:

PhDr. Lucie Rohlíková, Ph.D. - odbor Kvalita

Ing. Jiří Bořík - Centrum informatizace a výpočetní techniky

Mgr. Jana Čepičková - Ústav jazykové přípravy

Mgr. Magdalena Edlová, DiS - Univerzita třetího věku

Doc. PaedDr. Ludvík Eger, CSc. - Fakulta ekonomická

Mgr. Zlata Hokrová, Ph.D. - odbor Kvalita

PhDr. Mgr. Helena Horová, Ph.D. - Fakulta filozofická

Bc. Eva Krauzová - Fakulta strojní

Mgr. Jan Krotký, Ph.D. - Fakulta pedagogická

Mgr. Jindřich Lukavský, Ph.D. - Fakulta designu a umění Ladislava Sutnara

Ing. Vladimír Nový - Centrum informatizace a výpočetní techniky

Mgr. Bc. Dana Packanová - Odbor studijní a pedagogická činnost

doc. Ing. Roman Pechánek, Ph.D. - Fakulta elektrotechnická

JUDr. Petra Hrubá Smržová, Ph.D. - Fakulta právnická

Mgr. Kateřina Štroblová, Ph.D. - Ústav jazykové přípravy

Ing. Jan Tluchoř, Ph.D. - Fakulta ekonomická

Mgr. Jan Topinka - odbor Kvalita

doc. Ing. Libor Váša, Ph.D. - Fakulta aplikovaných věd

PaedDr. Jana Vejvodová, CSc. - Fakulta pedagogická

Sběr dat proběhl v dubnu a květnu 2021 prostřednictvím elektronického dotazníku. Za každou zapojenou vysokou školu byl požadován jeden vyplněný dotazník. Dotazník vyplnily na jednotlivých vysokých školách kontaktní osoby na základě diskuse realizované v rámci jednotlivých institucí. Návratnost byla 100%.

Výzkumu se účastnily tyto vysoké školy (otázka 1):

- Akademie múzických umění v Praze (AMU)
- Akademie výtvarných umění v Praze (AVU)

- České vysoké učení technické v Praze (ČVUT)
- Česká zemědělská univerzita v Praze (ČZU)
- Janáčkova akademie múzických umění v Brně (JAMU)
- Jihočeská univerzita v Českých Budějovicích (JČU)
- Mendelova univerzita v Brně (MENDELU)
- Masarykova univerzita (MUNI)
- Ostravská univerzita (OU)
- Slezská univerzita v Opavě (SU)
- Technická univerzita v Liberci (TUL)
- Univerzita Hradec Králové (UHK)
- Univerzita J. E. Purkyně (UJEP)
- Univerzita Karlova (UK)
- Vysoká škola uměleckoprůmyslová v Praze (UMPRUM)
- Univerzita Pardubice (UPa)
- Univerzita Palackého v Olomouci (UPOL)
- Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně (UTB)
- Veterinární a farmaceutická univerzita Brno (VFU)
- Vysoká škola báňská - Technická univerzita Ostrava (VŠB-TUO)
- Vysoká škola ekonomická v Praze (VŠE)
- Vysoká škola chemicko-technologická v Praze (VŠCHT)
- Vysoká škola polytechnická Jihlava (VŠPJ)
- Vysoká škola technická a ekonomická v Českých Budějovicích (VŠTE)
- Vysoké učení technické (VUT)
- Západočeská univerzita v Plzni (ZČU)

Níže jsou uvedeny výsledky tohoto šetření. Dotazníkové šetření bylo rozděleno do několika kapitol, tuto strukturu zachováváme:

- 1) strategie VŠ v oblasti distančního vzdělávání,
- 2) materiální zajištění v oblasti distančního vzdělávání,
- 3) organizační zajištění VŠ v oblasti distančního vzdělávání,
- 4) ekonomické zajištění VŠ v oblasti distančního vzdělávání,
- 5) překážky implementace distančního vzdělávání.

Vždy je uvedeno, jaké byly celkové výsledky sestavené z odpovědí všech zapojených vysokých škol a poté, jak odpověděla ZČU na základě diskuse pracovní skupiny. U jednotlivých otázek si pak všímáme rozdílů v odpovědích ZČU a ostatních vysokých škol a pro účely přípravy akčního plánu, jehož příprava přímo naváže na tuto analýzu, jsou zde uvedeny návrhy relevantních opatření.

1) Strategie vysokých škol

Otázka 2 a 3:

Jednotlivé vysoké školy měly na škále od 0 % do 100 % vyjádřit míru možnosti realizace distančního vzdělávání ve výuce na vysoké škole. Stejným způsobem vyjadřovaly vysoké

školy i míru možnosti realizace digitálně podporovaného vzdělávání ve výuce v závislosti na typu studijních předmětů.

Celkové výsledky:

Distanční vzdělávání dle respondentů nejvíce umožňuje studium teoretických předmětů, kde možnost 100 % označily dvě třetiny vysokých škol. Naopak pro výuku v ateliérech, zkušebnách či laboratořích se procentuální možností realizace on-line formy této výuky snížila a téměř polovina vysokých škol u této varianty zvolila možnost 0 %. U praktických předmětů byly u realizace on-line výuky nejčastěji voleny možnosti 20 % a 40 %.

Digitálně podporované vzdělávání je podle odpovědí vysokých škol nejvhodnější při studiu teoretických předmětů, kde možnost 100 % označily rovněž dvě třetiny vysokých škol. Menší část vysokých škol však už označila možnost 80 % a dvě vysoké školy označily 0 %. U praktických předmětů byla u realizace blended learningu nejčastěji volena možnost 40 %. Pro výuku v ateliérech, zkušebnách či laboratořích je rozložení odpovědí podobné jako v předešlém případě pro realizaci on-line vzdělávání této výuky, zde však menší počet VŠ zvolil variantu 0 %.

Situace na ZČU:

Podle závěrů pracovní skupiny umožňuje studium na ZČU, je-li to třeba, realizaci distančního či on-line podporovaného vzdělávání ve výuce teoretických předmětů v 80%, praktických předmětů ve 40% a v ateliérech, zkušebnách nebo laboratořích ve 20% případů, zatímco realizace blended learningu či digitálně podporovaného vzdělávání je možná ve výuce všech výše zmíněných typů předmětů v 80% případů.

Srovnání:

Oproti vysokým školám, které plně odmítly možnost realizace distanční výuky náhradou za výuku v ateliérech, zkušebnách a laboratořích pracovní skupina ZČU přistoupila k otázce tak, že určité menší procento výuky je nahraditelné i v tomto případě.

Návrh opatření:

1a) Pro zvýšení možnosti realizovat distanční/on-line/blended learning/digitálně podporované vzdělávání je třeba systematicky pracovat na tvorbě multimediálních výukových materiálů.

PRSZ 2022

d) Zvýšení podílu předmětů s komplexním systémem moderních studijních opor (podkladové materiály, interaktivita studentů a vyučujících, doplnění interaktivních prvků do stávajících opor, rozvoj multimediálních studijních opor apod.) a ocenění předmětů s nejlepšími studijními oporami na jednotlivých fakultách a ústavech.

E-xcellence label

Ukazatel 12) Na autorské přípravě programu/předmětu/kurzu se podílejí jak specialisté v daném oboru, tak technici a specialisté na e-learning.

Ukazatel 25) K rozvoji a využívání e-learningových prvků a aktivit adekvátně přispívají akademičtí pracovníci, specialisté na multimedia i administrativní pracovníci.

Ukazatel 29) Instituce zajišťuje, že časová náročnost přípravy a realizace e-learningových programů/předmětů/kurzů a aktivit je přesně určena a zohledněna při vymezení celkové pracovní zátěže.

1b) Má smysl rozvíjet rovněž simulační systémy a výukové prostředí ve virtuální realitě.

PRSZ 2022

c) Zapojení ZČU do společných projektů vysokých škol spočívající ve sdílení zkušeností s on-line výukou a směřující k rozvoji distančních a on-line metod, zejména s ohledem na zkušenosti získané v souvislosti s pandemií covid-19.

d) Zvýšení podílu předmětů s komplexním systémem moderních studijních opor (podkladové materiály, interaktivita studentů a vyučujících, doplnění interaktivních prvků do stávajících opor, rozvoj multimediálních studijních opor apod.) a ocenění předmětů s nejlepšími studijními oporami na jednotlivých fakultách a ústavech.

E-xcellence label

Ukazatel 14) Studijní materiály obsahují interaktivní prvky (různé typy interakcí student-učivo, student-ostatní studenti, student-učitel), které studenty aktivizují a umožňují jim průběžné testování jejich dosažených odborných znalostí a odborných dovedností. (tento ukazatel ale může být naplněn i jinou formou než inovacemi v oblasti simulací a VR)

Otázka 4 a 5:

Vysoké školy byly dotazovány, zda Koncepce rozvoje distančního/on-line/digitálně podporovaného vzdělávání je součástí strategie rozvoje vysoké školy jako celku nebo jednotlivých fakult od roku 2021 převážně u kombinované a distanční formy studia a zda koncepce rozvoje distančního/on-line/digitálně podporovaného vzdělávání bude součástí strategie rozvoje vysoké školy jako celku nebo jednotlivých fakult od roku 2022 u všech forem studia.

Celkové výsledky:

Koncepci rozvoje distančního/digitálně podporovaného vzdělávání mají vysoké školy ve většině případů zahrnutou jako součást strategie vysoké školy jakožto celku, pouze v jednom případě je tato problematika řešena na úrovni fakult. Celkem 20 vysokých škol má tuto problematiku zahrnutou ve strategii VŠ jakožto celku od roku 2021 pro kombinované a distanční formy studia. Zahrnutí této strategie od roku 2022 potom deklarovalo 23 vysokých škol pro všechny formy studia. Pouze jedna vysoká škola uvedla, že tuto problematiku nemá zahrnutou ve své strategii ani v jednom z uvedených období a typech studia.

Situace na ZČU:

Koncepce rozvoje distančního, on-line či digitálně podporovaného vzdělávání je součástí strategie rozvoje ZČU od roku 2021 převážně u kombinované a distanční formy studia a bude součástí strategie rozvoje ZČU od roku 2022 u všech forem studia. Poznámka: První koncepce distančního vzdělávání na ZČU vznikla v roce 2014 a velký prostor byl věnován této problematice na ZČU ve strategickém záměru 2016-2020.

Srovnání:

V tomto směru postupuje ZČU obdobně jako ostatní vysoké školy.

Návrh opatření:

2a) Vzhledem ke specifičnosti agendy distanční/on-line/blended learning/digitálně podporovaného vzdělávání je vhodné do budoucna explicitně ošetřit toto téma v koncepčních a strategických materiálech.

PRSZ 2022

Prioritní cíl EDU-2 body a) až k)

E-xcellence label

Ukazatel 1) Instituce má zpracovanou strategii pro rozvoj e-learningu, která je všeobecně známá a je součástí celkové strategie zajišťování kvality vzdělávání. Strategie pro rozvoj e-learningu je v souladu s právním a etickým rámcem instituce.

2b) Ve strategickém záměru ZČU 2021-2025 je téma stručně zmíněno v části Vzdělávání, v Plánu realizace strategického záměru bude prostor každoročně stručně vymezit konkrétní cíle. Dále bude implementována segmentová strategie (akční plán) - přímo zaměřená na krátkodobé a dlouhodobé strategické cíle v oblasti distančního/on-line/blended learning/digitálně podporovaného vzdělávání.

PRSZ 2022

Prioritní cíl EDU-2 body a) až k)

E-xcellence label

Ukazatel 1) Instituce má zpracovanou strategii pro rozvoj e-learningu, která je všeobecně známá a je součástí celkové strategie zajišťování kvality vzdělávání. Strategie pro rozvoj e-learningu je v souladu s právním a etickým rámcem instituce.

2c) Je vhodné, aby téma bylo ukotveno ve strategických záměrech a PRSZ nejen na centrální úrovni ZČU, ale rovněž na jednotlivých součástech.

E-xcellence label

Ukazatel 1) Instituce má zpracovanou strategii pro rozvoj e-learningu, která je všeobecně známá a je součástí celkové strategie zajišťování kvality vzdělávání. Strategie pro rozvoj e-learningu je v souladu s právním a etickým rámcem instituce.

Otázka 6:

Sleduje vysoká škola centrálně zpětnou vazbu studentů k realizaci distančního/on-line/digitálně podporovaného vzdělávání?

Celkové výsledky:

K realizaci distančního vzdělávání sleduje centrálně zpětnou vazbu studentů většina vysokých škol. Další čtyři VŠ potom tuto problematiku řeší na úrovni jednotlivých fakult, pouze jedna VŠ ji neprovádí.

Situace na ZČU:

ZČU také centrálně sleduje zpětnou vazbu studentů k realizaci distančního, on-line a digitálně podporovaného vzdělávání.

Srovnání:

V tomto směru postupuje ZČU obdobně jako ostatní vysoké školy.

Návrh opatření:

3) Vzhledem k tomu, že základní zpětnou vazbu získáváme prostřednictvím studentské ankety s malou návratností na některých fakultách, bylo by vhodné v budoucnu realizovat i další typy výzkumných šetření - polostrukturované rozhovory, fokusní skupiny apod. tak, aby zpětná vazba byla hlubší a mohla vést ke konkrétním opatřením zlepšujícím kvalitu výuky.

PRSZ 2022

b) Sdílení zkušeností a příkladů dobré praxe mezi studenty a vyučujícími ve využívání prostředků komunikace na dálku formou seminářů, workshopů a on-line setkání pořádaných na fakultách, ústavech i na celouniverzitní úrovni.

E-xcellence label

Ukazatel 18) Studijní materiály, včetně formulovaných výsledků učení, jsou před prvním použitím podrobeny odborné recenzi, a dále pravidelně revidovány, aktualizovány a zdokonalovány na základě zpětné vazby zainteresovaných stran.

Ukazatel 27) Pedagogický výzkum a inovace v e-learningu mají velkou prestiž a jsou považovány za vhodné aktivity v rámci kariérního rozvoje vysokoškolských učitelů.

Otázka 7:

Má vysoká škola stanovena centrálně pravidla pro přípravu podpurných materiálů pro výuku v prostředí distančního/on-line/digitálně podporovaného vzdělávání?

Celkové výsledky:

Přístup jednotlivých VŠ k centrálně stanoveným pravidlům pro přípravu podpurných materiálů pro výuku v on-line prostředí je různý. Celkem šest VŠ má toto ukotveno centrálně, na dalších osmi vysokých školách se tato pravidla připravují, sedm vysokých škol je nemá stanovena a nakonec na zbývajících pěti vysokých školách je toto řešeno na úrovni jednotlivých fakult.

Situace na ZČU:

ZČU nemá centrálně stanovena pravidla pro přípravu podpurných materiálů pro výuku v prostředí distančního, on-line či digitálně podporovaného vzdělávání. Toto je řešeno na úrovni fakult.

Srovnání:

Na rozdíl od většiny vysokých škol, které toto již mají nebo připravují, ZČU nemá centrálně stanovena pravidla pro přípravu podpurných materiálů pro výuku v prostředí distančního, on-line či digitálně podporovaného vzdělávání.

Návrh opatření:

4a) ZČU má na centrální úrovni vytvořen systém podpory a vydaná doporučení ze strany Oddělení koncepce celoživotního a distančního vzdělávání. Nejedná se o pokyny ani standardy, pouze o doporučení a příklady dobré praxe. Na centrální úrovni by bylo vhodné vytvořit standard kvality, který se bude odvíjet od obecně přijatých standardů na národní úrovni vytvořených v projektu CRP.

PRSZ 2022

e) Zajištění technického a metodického zázemí pro zavádění inovativních způsobů forem výuky cestou přípravy relevantních podpurných dokumentů, souborů doporučení, technických manuálů, metodických pokynů a služeb pro pedagogy a studující vysokých škol.

E-xcellence label

Ukazatel 26) Instituce poskytuje zaměstnancům odpovídající školení a podporu. Školení jsou průběžně aktualizována vzhledem k aktuálním trendům v oblasti vývoje technologií i didaktiky e-learningu.

Ukazatel 28) Instituce věnuje pozornost sdílení příkladů dobré praxe, zkušeností z realizace e-learningových programů/předmětů/kurzů i výsledků výzkumu v oblasti e-learningu.

Ukazatel 30) Akademickým pracovníkům, včetně externích lektorů, je k dispozici adekvátní podpora a zdroje (např. technický helpdesk, metodická a administrativní podpora).

4b) Je vhodné, aby pokyny a doporučení byly řešeny i na úrovni součástí.

E-xcellence label

Ukazatel 28) Instituce věnuje pozornost sdílení příkladů dobré praxe, zkušeností z realizace e-learningových programů/předmětů/kurzů i výsledků výzkumu v oblasti e-learningu.

Otázka 8:

Vysoká škola má v prostředí distančního/on-line/digitálně podporovaného vzdělávání stanovena centrálně pravidla pro délku:

- on-line synchronní výuky
- asynchronní audio/video záznamů výuky
- poměr kombinace synchronní a asynchronní výuky

Celkové výsledky:

Nejčastěji vysoké školy uváděly, že tato pravidla centrálně stanovena nemají, a to jak u on-line synchronní výuky, u asynchronních audio/video záznamů výuky tak i pro poměr kombinace synchronní a asynchronní výuky. Dále potom VŠ uváděly v podobné míře, že tato pravidla připravují u všech zmíněných typů výuky, nebo jsou řešena na fakultní úrovni. Tato pravidla již centrálně stanovena pro on-line synchronní výuku mají dvě vysoké školy, pro asynchronní video/audio záznam výuky je potom má stanovena jedna vysoká škola.

Situace na ZČU:

ZČU také nemá v prostředí distančního, on-line a digitálně podporovaného vzdělávání centrálně stanovena pravidla pro délku on-line synchronní výuky, asynchronních audio/video záznamů výuky nebo pro kombinaci synchronní a asynchronní výuky. Toto je opět řešeno fakultami.

Srovnání:

V tomto směru postupuje ZČU obdobně jako ostatní vysoké školy.

Návrh opatření:

5) V distančním vzdělávání/on-line/digitálně podporovaném vzdělávání je k dispozici celá paleta nástrojů a možností a parametr délky (počet znaků, délka videa, délka synchronní lekce) je jeden z těch, které je obtížné až nemožné stanovit. Existují výzkumy, které upozorňují například na to, že pokud dáme studentům příliš dlouhé video, sledují z něj menší část, než kdyby video bylo rovnou kratší. V metodických doporučeních a pravidlech pro efektivní distanční/on-line/digitálně podporované vzdělávání budeme proto apelovat na to, aby časový rozsah jakékoli podpory studujících nebyl základním kritériem hodnocení kvality.

PRSZ 2022

d) Zvýšení podílu předmětů s komplexním systémem moderních studijních opor (podkladové materiály, interaktivita studentů a vyučujících, doplnění interaktivních prvků do stávajících opor, rozvoj multimediálních studijních opor apod.) a ocenění předmětů s nejlepšími studijními oporami na jednotlivých fakultách a ústavech.

E-xcellence label

Ukazatel 10) Každý program/předmět/kurz obsahuje jasnou formulaci výsledků učení v oblasti odborných znalostí i odborných dovedností. Existuje odůvodněná souvislost mezi definovanými výsledky učení, vyučovacími metodami, studijními materiály a hodnotícími metodami.

Ukazatel 11) Obsah programu/předmětu/kurzu a použité metody vycházejí z formulovaných výsledků učení. V blended learningu je zdůvodněno zařazení jednotlivých prvků a forem výuky.

Otázka 9:

Má vysoká škola centrálně stanovena pravidla (metodiku, manuály, návody) zaměřená na kombinaci synchronních (např. MS Teams) a asynchronních nástrojů (např. LMS Moodle) pro realizaci distančního/on-line/digitálně podporovaného vzdělávání?

Celkové výsledky:

Větší část VŠ uvedla, že má stanovena taková pravidla, na třech školách se jedná o problematiku řešenou na fakultách, na pěti se tato pravidla připravují a u dvou vysokých škol jsou tato pravidla již integrovaná v samotných LMS.

Situace na ZČU:

ZČU má centrálně stanovena pravidla (metodiku, manuály, návody) zaměřená na kombinaci synchronních (např. MS Teams) a asynchronních nástrojů (např. LMS Moodle) pro realizaci distančního, on-line či digitálně podporovaného vzdělávání.

Srovnání:

V tomto směru postupuje ZČU obdobně jako ostatní vysoké školy.

Návrh opatření:

- 6) Na ZČU jsou stanovena základní pravidla přístupu, existují manuály a návody, je realizován individuální technický a metodický support. Důležité je tuto podporu stále rozvíjet, aktualizovat, sledovat novinky v oblasti a vyhodnocovat, zda je podpora dostatečná, případně ji posílit.**

PRSZ 2022

e) Zajištění technického a metodického zázemí pro zavádění inovativních způsobů forem výuky cestou přípravy relevantních podpůrných dokumentů, souborů doporučení, technických manuálů, metodických pokynů a služeb pro pedagogy a studující vysokých škol.

f) Rozvoj podpůrných služeb a pořízení nástrojů pro rozvoj on-line vzdělávání a pro zajištění ověřování výsledků učení on-line, zejména financováním nástrojů pro interaktivní komunikaci se studenty, např. Google Workspace for Education, Microsoft Teams a podobně).

E-xcellence label

23) Všem uživatelům jsou poskytovány relevantní, srozumitelné a konzistentní informace, jak e-learningový systém a další související služby používat.

Otázka 10:

Jaký význam přisuzuje vysoká škola distančnímu/on-line/digitálně podporovanému vzdělávání v následujících aktivitách:

- zajištění online výuky pro případ mimořádných situací
- tvorba hybridních forem vzdělávání

- výuka v prezenční formě studijních programů
- výuka v kombinované formě studijních programů
- výuka v distanční formě studijních programů
- výuka v kurzech celoživotního vzdělávání
- vzdělávání pracovníků v oblasti přípravy synchronního online vzdělávání
- vzdělávání pracovníků v oblasti přípravy asynchronních distančních kurzů
- vzdělávání pracovníků v oblasti synchronního online zkoušení
- vzdělávání pracovníků v oblasti asynchronního online zkoušení

Celkové výsledky:

Největší význam má pro vysoké školy zajištění on-line výuky pro případ mimořádných situací, kde 21 VŠ označilo variantu 100 %. Možnost zvolit další aktivitu využily celkem 4 vysoké školy.

Situace na ZČU:

ZČU také přisuzuje 100% význam distančnímu, on-line a digitálně podporovanému vzdělávání v oblasti zajištění online výuky pro případ mimořádných situací, tvorby hybridních forem vzdělávání, výuky v kombinované a distanční formě studijních programů, vzdělávání pracovníků v oblasti přípravy synchronního online vzdělávání a asynchronních distančních kurzů či při vzdělávání pracovníků v oblasti synchronního a asynchronního online zkoušení, zatímco při výuce v prezenční formě studijních programů přikládá ZČU význam pouze z 80% a při výuce v kurzech celoživotního vzdělávání jen ze 40%.

Srovnání:

V tomto směru postupuje ZČU obdobně jako ostatní vysoké školy.

Návrh opatření:

7a) Důležité je, aby na Západočeské univerzitě byl dále rozvíjen support pro distanční/on-line/digitálně podporované vzdělávání tak, aby nástroje byly flexibilně dostupné u všech různých forem studia a záleželo pak především na didaktické koncepci jednotlivých programů a kurzů, nakolik v nich budou kombinovány distanční a prezenční prvky s cílem zajistit co nejvyšší kvalitu a efektivitu vzdělávání a dílčích vzdělávacích aktivit.

PRSZ 2022

d) Zvýšení podílu předmětů s komplexním systémem moderních studijních opor (podkladové materiály, interaktivita studentů a vyučujících, doplnění interaktivních prvků do stávajících opor, rozvoj multimediálních studijních opor apod.) a ocenění předmětů s nejlepšími studijními oporami na jednotlivých fakultách a ústavech.

e) Zajištění technického a metodického zázemí pro zavádění inovativních způsobů forem výuky cestou přípravy relevantních podpůrných dokumentů, souborů doporučení, technických manuálů, metodických pokynů a služeb pro pedagogy a studující vysokých škol.

f) Rozvoj podpůrných služeb a pořízení nástrojů pro rozvoj on-line vzdělávání a pro zajištění ověřování výsledků učení on-line, zejména financováním nástrojů pro interaktivní komunikaci se studenty, např. Google Workspace for Education, Microsoft Teams a podobně).

E-xcellence label

Ukazatel 6) Kurikula programů/předmětů/kurzů, jejichž součástí je e-learning, zajišťují dosažitelnost výsledků učení a zároveň studentům umožňují studovat dle individuálních potřeb a možností.

Ukazatel 8) Kurikulum programu/předmětu/kurzu je koncipováno tak, aby e-learning přispíval k dosažení odborných znalostí a odborných dovedností a zároveň obecných způsobilostí.

7b) ZČU přikládá poměrně malý význam distančnímu vzdělávání v oblasti celoživotního vzdělávání, což zcela neodpovídá potenciálu tohoto způsobu realizace. V současné době - zvláště po období epidemie, kdy spousta lidí zjistila, že je schopna vzdělávat se na dálku, je distanční nebo kombinované celoživotní vzdělávání velmi zajímavou možností, jak vzdělávání na ZČU otevřít novým cílovým skupinám. Především otevřené distanční kurzy, do kterých může studující vstoupit kdykoli a studovat svým tempem mohou výrazně a snadno rozšířit portfolio vzdělávací nabídky v regionu. Bylo by proto vhodné minimálně otevřít diskusi na toto téma na ZČU a motivovat pracoviště celoživotního vzdělávání na ZČU, aby zkusila alespoň pilotně zařadit do nabídky programy celoživotního vzdělávání realizované distanční nebo kombinovanou formou. **Tento způsob vzdělávání otevírá ZČU zároveň prostor realizovat celoživotního vzdělávání i v zahraničí.**

PRSZ 2022

h) Analýza potřeb celoživotního vzdělávání vybraných cílových skupin a příprava relevantních programů celoživotního vzdělávání, včetně programů v kombinované a distanční formě a programů celoživotního vzdělávání poskytovaných v cizím jazyce.

k) Podpora tvorby a propagace mezinárodně poskytovaných kurzů v režimu celoživotního vzdělávání formou on-line kurzů nebo formou letních škol.

E-xcellence label

Ukazatel 1) Instituce má zpracovanou strategii pro rozvoj e-learningu, která je všeobecně známá a je součástí celkové strategie zajišťování kvality vzdělávání. Strategie pro rozvoj e-learningu je v souladu s právním a etickým rámcem instituce. (Poznámka: V této strategii by byl explicitně zmíněn i rozvoj distančního vzdělávání a e-learningu v rámci celoživotního vzdělávání a mezinárodních kurzů)

Otázka 11:

Plánuje vysoká škola realizovat on-line vzdělávání ve studijních programech v cizích jazycích?

Celkové výsledky:

Většina vysokých škol plánuje realizovat on-line vzdělávání pro studenty v akreditovaných cizojazyčných studijních programech, pro cizojazyčné předměty obsažené ve studijních plánech studijních programů, pro zahraniční studenty v rámci mobilit a rovněž pro virtuální mobility. U programů CŽV je přístup k realizaci on-line vzdělávání v cizích jazycích rozprostřen rovnoměrněji, jejich realizaci plánuje 15 vysokých škol, naopak zbývajících 11 vysokých škol realizaci neplánuje.

Zde měly vysoké školy možnost uvést další oblast aktivit, v nichž plánují realizovat on-line výuku ve studijních programech v cizích jazycích. Tuto možnost využily tři vysoké školy, které uvedly přípravné kurzy na přijímací zkoušky, univerzitu třetího věku a digitálně podporované semináře pro magisterské studenty připravované skupinou doktorandů.

Situace na ZČU:

Co se týče on-line vzdělávání ve studijních programech v cizích jazycích, plánuje ZČU využívat tuto formu vzdělávání pro studenty v akreditovaných cizojazyčných studijních programech, pro cizojazyčné předměty obsažené ve studijních plánech studijních programů, pro zahraniční studenty v rámci mobilit, pro virtuální mobility studentů, jakož i v programech celoživotního vzdělávání, ovšem nikoli na všech fakultách.

Srovnání:

V tomto směru postupuje ZČU obdobně jako ostatní vysoké školy.

Návrh opatření:

8a) Z celkových výsledků analýzy je patrné, že většina vysokých škol nyní bude rozvíjet vzdělávací nabídku pro zahraniční studenty a ZČU by v tomto směru měla také držet krok.

PRSZ 2022

h) Analýza potřeb celoživotního vzdělávání vybraných cílových skupin a příprava relevantních programů celoživotního vzdělávání, včetně programů v kombinované a distanční formě a programů celoživotního vzdělávání poskytovaných v cizím jazyce.

k) Podpora tvorby a propagace mezinárodně poskytovaných kurzů v režimu celoživotního vzdělávání formou on-line kurzů nebo formou letních škol.

E-xcellence label

Ukazatel 1) Instituce má zpracovanou strategii pro rozvoj e-learningu, která je všeobecně známá a je součástí celkové strategie zajišťování kvality vzdělávání. Strategie pro rozvoj e-learningu je v souladu s právním a etickým rámcem instituce. (Poznámka: V této strategii by byl explicitně zmíněn i rozvoj distančního vzdělávání a e-learningu v rámci celoživotního vzdělávání a mezinárodních kurzů)

8b) Vedle přípravy jednotlivých programů je třeba propracovat také cizojazyčný support a přeložit relevantní dokumenty. Aktivitu internacionalizace je tedy vhodné velmi úzce propojit s aktivitami v oblasti rozvoje distančního vzdělávání a postupovat koordinovaně na úrovni celé ZČU.

PRSZ 2022

h) Analýza potřeb celoživotního vzdělávání vybraných cílových skupin a příprava relevantních programů celoživotního vzdělávání, včetně programů v kombinované a distanční formě a programů celoživotního vzdělávání poskytovaných v cizím jazyce.

k) Podpora tvorby a propagace mezinárodně poskytovaných kurzů v režimu celoživotního vzdělávání formou on-line kurzů nebo formou letních škol.

E-xcellence label

Ukazatel 1) Instituce má zpracovanou strategii pro rozvoj e-learningu, která je všeobecně známá a je součástí celkové strategie zajišťování kvality vzdělávání. Strategie pro rozvoj e-learningu je v souladu s právním a etickým rámcem instituce. (Poznámka: V této strategii by byl explicitně zmíněn i rozvoj distančního vzdělávání a e-learningu v rámci celoživotního vzdělávání a mezinárodních kurzů)

Otázka 13:

Jaká řešení primárně používá vysoká škola pro distanční/on-line/digitálně podporované vzdělávání?

Celkové výsledky:

Z odpovědí vysokých škol vyplývá, že jako primární využívá jeden informační systém 14 vysokých škol, z nabízených variant byl nejčastěji volen open source systém na vlastní instalaci a naopak nejméně cloudový systém. Obecně vysoké školy nejčastěji volí kombinace nabízených variant systémů, na dvou vysokých školách je toto řešení ponecháno na samotných fakultách.

Situace na ZČU:

Z hlediska materiálního zabezpečení využívá ZČU pro distanční, on-line a digitálně podporované vzdělávání kombinaci vlastního (on premise) řešení, komerční LMS na vlastní instalaci, open source systém na vlastní instalaci i cloudový LMS. Použité nástroje se mohou lišit podle fakult.

Srovnání:

V tomto směru postupuje ZČU obdobně jako ostatní vysoké školy.

Návrh opatření:

9) LMS používané na ZČU vyhovují aktuálním požadavkům. Je třeba pečovat o jejich aktualizaci, bezpečnost, rozvoj a jejich propojení s dalšími systémy a databázemi, sledovat novinky, zabývat se zpětnou vazbou uživatelů apod.

PRSZ 2022

f) Rozvoj podpůrných služeb a pořízení nástrojů pro rozvoj on-line vzdělávání a pro zajištění ověřování výsledků učení on-line, zejména financováním nástrojů pro interaktivní komunikaci se studenty, např. Google Workspace for Education, Microsoft Teams a podobně).

E-xcellence label

Ukazatel 4) Strategie pro rozvoj e-learningu zajišťuje, že e-learningový systém (např. Learning Management System) je spolehlivý, bezpečný a efektivní a je kompatibilní s aktuálními řídicími informačními systémy (např. se systémem studijní agendy).

Ukazatel 19) Technická infrastruktura pro e-learning je vhodně navržena tak, aby zajistila adekvátní podporu programů/předmětů/kurzů pro dosažení vzdělávacích cílů, efektivní komunikaci a sociální interakci i pro potřebné administrativní úkony. Technické parametry infrastruktury vycházejí z požadavků zainteresovaných stran a odpovídají realistickým odhadům využívání systému a jeho budoucího rozvoje.

Otázka 14:

Nakolik vysoká škola podporuje používání jednotlivých LMS pro distanční/on-line/digitálně podporované vzdělávání?

Celkové výsledky:

Při vybrání podílu daného nástroje, kterým VŠ podporuje používání LMS pro distanční vzdělávání na škále od 0 % do 100 %, bylo nejvíce 100 % označeno u Moodle a následně u MS Teams, naopak největší počet 0 % uvedly vysoké školy u nástroje NEO. Mezi nástroje spadající do kategorie jiné, vysoké školy uváděly nejčastěji Zoom a nástroje společnosti Google (Meet, Classroom či Workspace).

Situace na ZČU:

Používání LMS pro distanční, on-line a digitálně podporované vzdělávání je na ZČU podporováno ze 100% v rámci LMS Moodle, MS Teams, Google Classroom a Google Meet, ZOOM či Courseware a z 10% v rámci LMS Unifor, který využívá pouze jedna fakulta.

Srovnání:

V tomto směru postupuje ZČU obdobně jako ostatní vysoké školy.

Návrh opatření:

10a) ZČU podobně jako ostatní školy disponuje různými platformami, které je možné využívat při distančním/on-line/digitálně podporovaném vzdělávání. Určitá pestrost v tomto případě na úrovni tak velké instituce jako ZČU je vítaná, na druhou stranu studenti často prosí o sjednocení platforem. Platformy, které byly používané během epidemie pro distanční vzdělávání mají různé funkce, výhody a nevýhody a žádná z nich není optimálním systémem pro realizaci distančního vzdělávání. Žádná z těchto platforem nefunguje bez technických problémů apod. Na ZČU je ale třeba celý systém podpory přehodnotit, v ideálním případě by se systém měl opírat o tyto platformy:

komplexní LMS (Moodle)

- **přímé propojení s platformou pro synchronní komunikaci (MS Teams, Google Meet, Bigbluebutton, ZOOM, Adobe Connect apod.) - propojení může být realizováno i s několika vybranými platformami**
- **přímé propojení s vybraným antiplagiátorským systémem (např. Turnitin)**
- **přímé propojení s vybraným proctoringovým systémem (např. ProctorExam)**
- **přímé propojení se systémem pro elektronické portfolio (např. Mahara)**
- **přímé propojení se systémem studijní agendy (STAG)**
- **přímé propojení s otevřenými zdroji Univerzitní knihovny**
- **přímé propojení s interní univerzitní sociální sítí**

PRSZ 2022

f) Rozvoj podpůrných služeb a pořízení nástrojů pro rozvoj on-line vzdělávání a pro zajištění ověřování výsledků učení on-line, zejména financováním nástrojů pro interaktivní komunikaci se studenty, např. Google Workspace for Education, Microsoft Teams a podobně).

E-xcellence label

Ukazatel 19) Technická infrastruktura pro e-learning je vhodně navržena tak, aby zajistila adekvátní podporu programů/předmětů/kurzů pro dosažení vzdělávacích cílů, efektivní komunikaci a sociální interakci i pro potřebné administrativní úkony. Technické parametry infrastruktury vycházejí z požadavků zainteresovaných stran a odpovídají realistickým odhadům využívání systému a jeho budoucího rozvoje.

Ukazatel 20) Datová úložiště a systémy určené ke komunikaci jsou bezpečné, spolehlivé a poskytují patřičnou úroveň ochrany osobních údajů. Jsou zavedena opatření pro obnovu systému v případě výpadku nebo poruchy.

Ukazatel 21) Instituce má vytvořeny standardy pro údržbu, monitorování a kontrolu výkonu technické infrastruktury pro e-learning. Spolu s rozvojem infrastruktury a vývojem technologií pro e-learning jsou tyto standardy aktualizovány.

Ukazatel 33) Pro vytvoření a podporu studijních skupin/učebních komunit jsou využívána sociální média, a to buď v rámci e-learningového systému instituce, nebo s využitím externích aplikací.

10b) Interní univerzitní sociální síť aktuálně ZČU nemá, ale bylo by třeba otevřít diskusi nad možnostmi a nabídkou platforem a zvážit její zřízení pro rozvoj vnitřní komunikace.

PRSZ 2022

f) Rozvoj podpůrných služeb a pořízení nástrojů pro rozvoj on-line vzdělávání a pro zajištění ověřování výsledků učení on-line, zejména financováním nástrojů pro interaktivní komunikaci se studenty, např. Google Workspace for Education, Microsoft Teams a podobně).

E-xcellence label

Ukazatel 33) Pro vytvoření a podporu studijních skupin/učebních komunit jsou využívána sociální média, a to buď v rámci e-learningového systému instituce, nebo s využitím externích aplikací.

Ukazatel 19) Technická infrastruktura pro e-learning je vhodně navržena tak, aby zajistila adekvátní podporu programů/předmětů/kurzů pro dosažení vzdělávacích cílů, efektivní komunikaci a sociální interakci i pro potřebné administrativní úkony. Technické parametry infrastruktury vycházejí z požadavků zainteresovaných stran a odpovídají realistickým odhadům využívání systému a jeho budoucího rozvoje.

10c) Naopak je potřeba naplánovat přechod od Courseware, který je na ZČU používán od roku 2003, kdy byl poměrně progresivní platformou. Nyní již ale delší dobu není vyvíjen a nesplňuje parametry moderního systému podpory vysokoškolského vzdělávání. Materiály, které v něm jsou zpracované, je třeba převést do jiného systému - např. LMS Moodle.

PRSZ 2022

f) Rozvoj podpůrných služeb a pořízení nástrojů pro rozvoj on-line vzdělávání a pro zajištění ověřování výsledků učení on-line, zejména financováním nástrojů pro interaktivní komunikaci se studenty, např. Google Workspace for Education, Microsoft Teams a podobně).

E-xcellence label

Ukazatel 19) Technická infrastruktura pro e-learning je vhodně navržena tak, aby zajistila adekvátní podporu programů/předmětů/kurzů pro dosažení vzdělávacích cílů, efektivní komunikaci a sociální interakci i pro potřebné administrativní úkony. Technické parametry infrastruktury vycházejí z požadavků zainteresovaných stran a odpovídají realistickým odhadům využívání systému a jeho budoucího rozvoje.

Otázka 15:

Jaký vysokou školou primárně/převážně používaný LMS systém je propojen s:

- se studijním informačním systémem
- antiplagiátorským systémem
- nástroji na přímou, synchronní, výuku (kamerový přenos obrazu a zvuku)
- nástroji na on-line ověřování znalostí
- proctoringem
- e-mailovou poštou
- s katalogem knihovny
- e-zdroji knihovny
- kalendáři vyučujících
- kalendáři studentů

Celkové výsledky:

Nejčastěji se jedná o studijní informační systém a e-mailovou poštu. Naopak nejméně je propojen s proctoringem, katalogem knihovny a e-zdroji, s nimiž je však na některých vysokých školách propojen alespoň částečně.

Situace na ZČU:

LMS systém, který je primárně či převážně používán na ZČU, je propojen se studijním informačním systémem a s e-mailem. Naopak není propojen s antiplagiátorským systémem, s nástroji na přímou, synchronní, výuku (kamerový přenos obrazu a zvuku), s nástroji na on-line ověřování znalostí, s proctoringem, s katalogem či e-zdroji knihovny, ani s kalendáři vyučujících a studentů.

Srovnání:

V tomto směru postupuje ZČU obdobně jako ostatní vysoké školy.

Návrh opatření:

11a) K LMS Moodle lze začít přistupovat trochu jinak než dřív, a sice jako k páteřnímu systému pro on-line vzdělávání. Pro každý předmět ze STAGu vytvořit prostor v LMS Moodle a pro informace k výuce vstupovat do Moodle, který bude zároveň úložištěm materiálu i rozcestníkem do dalších platform. Unifikovaný přístup k e-learningové podpoře na ZČU by splnil požadavky studentů a zároveň by mohla být zachována pestrost využívání funkcí dalších napojených aplikací.

PRSZ 2022

f) Rozvoj podpůrných služeb a pořízení nástrojů pro rozvoj on-line vzdělávání a pro zajištění ověřování výsledků učení on-line, zejména financováním nástrojů pro interaktivní komunikaci se studenty, např. Google Workspace for Education, Microsoft Teams a podobně).

E-xcellence label

Ukazatel 19) Technická infrastruktura pro e-learning je vhodně navržena tak, aby zajistila adekvátní podporu programů/předmětů/kurzů pro dosažení vzdělávacích cílů, efektivní komunikaci a sociální interakci i pro potřebné administrativní úkony. Technické parametry infrastruktury vycházejí z požadavků zainteresovaných stran a odpovídají realistickým odhadům využívání systému a jeho budoucího rozvoje.

11b) Je vhodné postupně pracovat na propojení LMS Moodle ZČU s proctoringem, s antiplagiátorským systémem, s katalogem či e-zdroji knihovny i s kalendáři vyučujících a studentů.

PRSZ 2022

f) Rozvoj podpůrných služeb a pořízení nástrojů pro rozvoj on-line vzdělávání a pro zajištění ověřování výsledků učení on-line, zejména financováním nástrojů pro interaktivní komunikaci se studenty, např. Google Workspace for Education, Microsoft Teams a podobně).

E-xcellence label

Ukazatel 19) Technická infrastruktura pro e-learning je vhodně navržena tak, aby zajistila adekvátní podporu programů/předmětů/kurzů pro dosažení vzdělávacích cílů, efektivní komunikaci a sociální interakci i pro potřebné administrativní úkony. Technické parametry

infrastruktury vycházejí z požadavků zainteresovaných stran a odpovídají realistickým odhadům využívání systému a jeho budoucího rozvoje.

Ukazatel 17) Kurikulum obsahuje formativní i sumativní hodnocení. Kvalitní hodnocení je jednoznačné, validní (adekvátní), reliabilní (spolehlivé) a spravedlivé. Jsou přijata odpovídající opatření tak, aby bylo studentům zamezeno plagiátorství nebo vydávání se za někoho jiného, obzvláště pokud je hodnocení prováděno on-line.

Otázka 16:

V jaké procentuální míře jsou na vysoké škole používány jednotlivé nástroje v kombinaci s LMS pro přímou časově synchronní výuku, ověřování znalostí a on-line kontakt?

Celkové výsledky:

Nejčastěji vysoké školy označovaly MS Teams, dále Zoom a Google Meet, naopak jako nejméně používaný nástroj byl označen Webex a Google Classroom. Jako další využívané systémy byly dvakrát uvedeny vlastní informační systémy.

Situace na ZČU:

Pro přímou časově synchronní výuku, ověřování znalostí a on-line kontakt je na ZČU používána kombinace LMS a Google Meet (20%), Adobe Connect (10%), MS Teams (10%) a ZOOM (10%). Ostatní nástroje nejsou na ZČU používány v kombinaci s LMS.

Srovnání:

V tomto směru postupuje ZČU obdobně jako ostatní vysoké školy.

Návrh opatření:

12) Situace je značně odlišná v běžném období a v době epidemie. Rozhodně je potřeba, aby i do budoucna ZČU disponovala systémy pro on-line komunikaci, tyto systémy aktualizovala a rozvíjela. Lze předpokládat, že využití těchto platforem bude nyní větší než před epidemií, protože si všichni uvědomili výhody distanční komunikace včetně realizace hybridních schůzek apod. Širší support pro tyto aktivity je třeba zachovat a po delším období bez epidemie vyhodnotit průběžnou zátěž jednotlivých platforem.

PRSZ 2022

b) Sdílení zkušeností a příkladů dobré praxe mezi studenty a vyučujícími ve využívání prostředků komunikace na dálku formou seminářů, workshopů a on-line setkání pořádaných na fakultách, ústavech i na celouniverzitní úrovni.

e) Zajištění technického a metodického zázemí pro zavádění inovativních způsobů forem výuky cestou přípravy relevantních podpůrných dokumentů, souborů doporučení, technických manuálů, metodických pokynů a služeb pro pedagogy a studující vysokých škol.

f) Rozvoj podpůrných služeb a pořízení nástrojů pro rozvoj on-line vzdělávání a pro zajištění ověřování výsledků učení on-line, zejména financováním nástrojů pro interaktivní komunikaci se studenty, např. Google Workspace for Education, Microsoft Teams a podobně).

E-xcellence label

Ukazatel 19) Technická infrastruktura pro e-learning je vhodně navržena tak, aby zajistila adekvátní podporu programů/předmětů/kurzů pro dosažení vzdělávacích cílů, efektivní komunikaci a sociální interakci i pro potřebné administrativní úkony. Technické parametry infrastruktury vycházejí z požadavků zainteresovaných stran a odpovídají realistickým odhadům využívání systému a jeho budoucího rozvoje.

Ukazatel 21) Instituce má vytvořeny standardy pro údržbu, monitorování a kontrolu výkonu technické infrastruktury pro e-learning. Spolu s rozvojem infrastruktury a vývojem technologií pro e-learning jsou tyto standardy aktualizovány.

Otázka 17:

Poskytuje vysoká škola pro realizaci multimediální on-line výuky podporu prostřednictvím:

- technické podpory pro přípravu multimediální výuky
- počtu licencí software/freeware pro tvorbu multimediálních výukových materiálů
- metodické podpory pro přípravu multimediální výuky

Celkové výsledky:

Téměř všechny vysoké školy až na jednu poskytují technickou podporu pro přípravu multimediální výuky a dále většina škol poskytuje metodickou podporu pro přípravu multimediální výuky a rovněž poskytuje licence software/freeware pro tvorbu multimediálních výukových materiálů.

Situace na ZČU:

Pro realizaci multimediální on-line výuky poskytuje ZČU podporu prostřednictvím technického a metodického supportu pro přípravu multimediální výuky, jakož i prostřednictvím licencí software/freeware pro tvorbu multimediálních výukových materiálů.

Srovnání:

V tomto směru postupuje ZČU obdobně jako ostatní vysoké školy.

Návrh opatření:

13a) Je potřeba dále rozvíjet technickou i metodickou podporu, zaškolovat nové pracovníky, poukazovat na novinky a realizovat aktivity zaměřené na sdílení zkušeností.

- a) Zvýšení počtu vyučujících podpořených kurzy v rámci dalšího vzdělávání zaměstnanců v oblastech rozvoje pedagogicko-psychologických kompetencí a v oblasti udržení duševní a fyzické pohody.
- b) Sdílení zkušeností a příkladů dobré praxe mezi studenty a vyučujícími ve využívání prostředků komunikace na dálku formou seminářů, workshopů a on-line setkání pořádaných na fakultách, ústavech i na celouniverzitní úrovni.
- e) Zajištění technického a metodického zázemí pro zavádění inovativních způsobů forem výuky cestou přípravy relevantních podpůrných dokumentů, souborů doporučení, technických manuálů, metodických pokynů a služeb pro pedagogy a studující vysokých škol.
- f) Rozvoj podpůrných služeb a pořízení nástrojů pro rozvoj on-line vzdělávání a pro zajištění ověřování výsledků učení on-line, zejména financováním nástrojů pro interaktivní komunikaci se studenty, např. Google Workspace for Education, Microsoft Teams a podobně).

E-xcellence label

Ukazatel 26) Instituce poskytuje zaměstnancům odpovídající školení a podporu. Školení jsou průběžně aktualizována vzhledem k aktuálním trendům v oblasti vývoje technologií i didaktiky e-learningu.

Ukazatel 28) Instituce věnuje pozornost sdílení příkladů dobré praxe, zkušeností z realizace e-learningových programů/předmětů/kurzů i výsledků výzkumu v oblasti e-learningu.

Ukazatel 30) Akademickým pracovníkům, včetně externích lektorů, je k dispozici adekvátní podpora a zdroje (např. technický helpdesk, metodická a administrativní podpora).

13b) Je potřeba neustále zvát také odborníky ze zahraničí, abychom měli jasnou představu o tom, jak se distanční/on-line/digitálně podporované vzdělávání vyvíjí mimo Českou republiku a upravovali naše aktivity s cílem konkurenceschopnosti.

PRSZ 2022

- a) Zvýšení počtu vyučujících podpořených kurzy v rámci dalšího vzdělávání zaměstnanců v oblastech rozvoje pedagogicko-psychologických kompetencí a v oblasti udržení duševní a fyzické pohody.
- b) Sdílení zkušeností a příkladů dobré praxe mezi studenty a vyučujícími ve využívání prostředků komunikace na dálku formou seminářů, workshopů a on-line setkání pořádaných na fakultách, ústavech i na celouniverzitní úrovni.

E-xcellence label

Ukazatel 28) Instituce věnuje pozornost sdílení příkladů dobré praxe, zkušeností z realizace e-learningových programů/předmětů/kurzů i výsledků výzkumu v oblasti e-learningu.

13c) Celkově na ZČU je potřeba především rozvíjet konstruktivisticky pojaté distanční/on-line/digitálně podporované vzdělávání zaměřené na rozvoj kompetencí pro 21. století. Přestat hledat cesty, jak frontální výuku převést do on-line podoby (což byl nejčastější požadavek během epidemie), ale hledat cesty pro on-line podporu pro učení zaměřené na studenta, pro personalizované učení, pro efektivní skupinovou práci týmů, pro vzájemné hodnocení studentů, pro tvorbu skutečně kvalitních

multimediálních studijních opor s využitím různých typů médií pro adaptivní e-learning apod. Pro konkurenceschopnost e-learningových kurzů je vhodné více pracovat s vizuálním stylem definovaným na úrovni jednotlivých kurzů (celkový rámec tvoří obecný vizuální styl ZČU).

PRSZ 2022

a) Zvýšení počtu vyučujících podpořených kurzy v rámci dalšího vzdělávání zaměstnanců v oblastech rozvoje pedagogicko-psychologických kompetencí a v oblasti udržení duševní a fyzické pohody.

b) Sdílení zkušeností a příkladů dobré praxe mezi studenty a vyučujícími ve využívání prostředků komunikace na dálku formou seminářů, workshopů a on-line setkání pořádaných na fakultách, ústavech i na celouniverzitní úrovni.

d) Zvýšení podílu předmětů s komplexním systémem moderních studijních opor (podkladové materiály, interaktivita studentů a vyučujících, doplnění interaktivních prvků do stávajících opor, rozvoj multimediálních studijních opor apod.) a ocenění předmětů s nejlepšími studijními oporami na jednotlivých fakultách a ústavech.

E-xcellence label

Ukazatel 22) E-learningový systém obsahuje on-line nástroje, které podporují zvolené přístupy ke vzdělávání na úrovni instituce (učení zaměřené na studenta, sociální učení apod.) a odpovídají potřebám studentů i vyučujících.

Ukazatel 15) Studijní materiály určené pro samostudium poskytují studentům pravidelnou zpětnou vazbu prostřednictvím sebehodnotících aktivit nebo autokorektivních testů.

Ukazatel 16) Pro tvorbu studijních materiálů je stanoven vizuální styl tak, aby grafická podoba materiálů byla co nejvíce konzistentní v rámci jednoho programu/předmětu/kurzu.

Ukazatel 13) Otevřené vzdělávací zdroje a jiné dostupné externí materiály jsou vybírány s ohledem na formulované výsledky učení. Pokud je to třeba, jsou tyto materiály upraveny a integrovány s ostatními studijními materiály. Externí zdroje jsou v kompletní podobě zahrnuty do recenzního řízení e-learningového programu/předmětu/kurzu stejně jako ostatní studijní materiály.

Ukazatel 9) V rámci kurikula je prostor pro vytvoření studijních skupin a učebních komunit díky využití nástrojů pro on-line komunikaci. Otevírá se tak možnost kooperativního učení, kontaktu s externími odborníky i zapojení studentů do výzkumu a dalších odborných aktivit.

Ukazatel 7) Formativní a sumativní hodnocení výsledků učení je používáno vyváženě a přiměřeně kurikulu konkrétního programu/předmětu/kurzu.

Ukazatel 17) Kurikulum obsahuje formativní i sumativní hodnocení. Kvalitní hodnocení je jednoznačné, validní (adekvátní), reliabilní (spolehlivé) a spravedlivé. Jsou přijata odpovídající opatření tak, aby bylo studentům zamezeno plagiátorství nebo vydávání se za někoho jiného, obzvláště pokud je hodnocení prováděno on-line.

Ukazatel 33) Pro vytvoření a podporu studijních skupin/učebních komunit jsou využívána sociální média, a to buď v rámci e-learningového systému instituce, nebo s využitím externích aplikací.

Ukazatel 5) Pokud jsou součástí e-learningu externí aktivity a zdroje (např. virtuální mobilita studentů, partnerství institucí, vývoj a využívání otevřených vzdělávacích zdrojů a MOOC, používání sociálních sítí), jsou role a povinnosti zúčastněných stran jasně definovány, komunikovány s pověřenými osobami a případně řízeny provozními dohodami.

Otázka 19:

Existuje na vysoké škole centrální harmonogram nasazování obsahem naplněných vyučovaných kurzů v LMS prostředí před začátkem semestru?

Celkové výsledky:

Na otázku, zda na vysoké škole existuje centrální harmonogram nasazování obsahem naplněných kurzů v LMS prostředí před začátkem semestru, odpovědělo kladně pouze 5 vysokých škol, dalších 10 odpovědělo záporně a zbývajících 11 toto nechává v kompetenci jednotlivých fakult.

Situace na ZČU:

Z pohledu organizačního zajištění neexistuje na ZČU centrální harmonogram nasazování obsahem naplněných vyučovaných kurzů v LMS prostředí před začátkem semestru. Tato záležitost je plně v kompetenci fakult.

Srovnání:

V tomto směru postupuje ZČU obdobně jako ostatní vysoké školy.

Návrh opatření:

14) V současné době se kurzy v LMS Moodle otevírají dle požadavků vyučujících zaslaných na support nebo s pomocí fakultních nebo katedrálních administrátorů LMS Moodle. Je k úvaze změna, pokud by LMS Moodle převzal částečně roli Courseware, bylo by vhodné připravit harmonogram dle kterého bude zajišťována včas příprava kurzů (generování kurzů ze šablon) pro další období.

PRSZ 2022

f) Rozvoj podpůrných služeb a pořízení nástrojů pro rozvoj on-line vzdělávání a pro zajištění ověřování výsledků učení on-line, zejména financováním nástrojů pro interaktivní komunikaci se studenty, např. Google Workspace for Education, Microsoft Teams a podobně).

E-xcellence label

Ukazatel 19) Technická infrastruktura pro e-learning je vhodně navržena tak, aby zajistila adekvátní podporu programů/předmětů/kurzů pro dosažení vzdělávacích cílů, efektivní

komunikaci a sociální interakci i pro potřebné administrativní úkony. Technické parametry infrastruktury vycházejí z požadavků zainteresovaných stran a odpovídají realistickým odhadům využívání systému a jeho budoucího rozvoje.

Otázka 20:

Na vysoké škole probíhá školení/semináře pro vyučující na podporu kompetencí pro práci v primárním/převažujícím LMS prostředí pro:

- seznámení se s funkcionalitou LMS
- tvorbu obsahu kurzů
- přípravu prostředí pro zadávání, odevzdávání a hodnocení úkolů
- přípravu písemného zakončení kurzů (testů)
- on-line ústní zkoušení

Celkové výsledky:

Na většině vysokých škol probíhá nějaká forma školení nebo seminářů pro vyučující na podporu kompetencí pro práci v primárním/převažujícím LMS prostředí. Žádnou formu v dotazníku uvedených školení nenabízí jedna VŠ. Mezi nejčastěji vybranými formami bylo poskytování školení pro seznámení se s funkcionalitou LMS a tvorbou obsahu kurzů, nejméně bylo vysokými školami zvoleno školení pro on-line ústní zkoušení.

Situace na ZČU:

Na ZČU probíhají centrálně organizovaná školení a semináře pro vyučující na podporu kompetencí pro práci v primárním/převažujícím LMS prostředí pro seznámení se s funkcionalitou LMS, tvorbu obsahu kurzů, přípravu prostředí pro zadávání, odevzdávání a hodnocení úkolů, přípravu písemného zakončení kurzů (testů) i on-line ústního zkoušení.

Srovnání:

V tomto směru postupuje ZČU obdobně jako ostatní vysoké školy.

Návrh opatření:

15) Kurzy je třeba organizovat i nadále, pro začátečníky, ale i pokročilé uživatele. Je třeba školit novinky. Kurzy je třeba mít k dispozici v kombinované podobě s prezenční částí i v čistě distanční podobě pro možnost začít studovat nebo nahlížet do studijních materiálů kdykoli to akademický pracovník, který se připravuje na výuku on-line, potřebuje.

PRSZ 2022

a) Zvýšení počtu vyučujících podpořených kurzy v rámci dalšího vzdělávání zaměstnanců v oblastech rozvoje pedagogicko-psychologických kompetencí a v oblasti udržení duševní a fyzické pohody.

E-xcellence label

Ukazatel 26) Instituce poskytuje zaměstnancům odpovídající školení a podporu. Školení jsou průběžně aktualizována vzhledem k aktuálním trendům v oblasti vývoje technologií i didaktiky e-learningu.

Ukazatel 28) Instituce věnuje pozornost sdílení příkladů dobré praxe, zkušeností z realizace e-learningových programů/předmětů/kurzů i výsledků výzkumu v oblasti e-learningu.

Ukazatel 30) Akademickým pracovníkům, včetně externích lektorů, je k dispozici adekvátní podpora a zdroje (např. technický helpdesk, metodická a administrativní podpora).

Otázka 21:

Poskytuje vysoká škola podporu pro uživatele (vyučující, externí vyučující, studenty, účastníky CŽV, neakademické pracovníky) pro on-line výuku (práci v LMS prostředí, synchronní a asynchronní formy, ...) prostřednictvím:

- specializovaného pracoviště pro podporu na úrovni VŠ
- specializovaných pracovišť na úrovni fakult
- individuální podpory odborníků na on-line vzdělávání
- externích dodavatelů
- wiki vysoké školy
- on-line návodů
- telefonické podpory
- helpdesku
- MOOC kurzů
- podpory pro uživatele nekomunikující česky/slovensky

Celkové výsledky:

Dle jednotlivých odpovědí se nejčastěji jedná o on-line návody, telefonickou podporu či helpdesk. Naopak nejméně je potom podpora poskytována prostřednictvím wiki dané vysoké školy a MOOC kurzů. Podporu pro uživatele, kteří nehovoří česky nebo slovensky, poskytuje osm vysokých škol, dalších deset uvedlo, že ji poskytuje částečně a na dvou VŠ se tato forma uživatelské podpory aktuálně řeší. Doplnění jiné formy uživatelské podpory využila pouze jedna VŠ, a to existenci specifické pozice administrátora LMS Unifor na jedné z fakult.

Situace na ZČU:

ZČU poskytuje podporu pro uživatele (vyučující, externí vyučující, studenty, účastníky CŽV, neakademické pracovníky) pro on-line výuku (práci v LMS prostředí, nástroje pro synchronní a asynchronní formy výuky apod.) prostřednictvím specializovaného pracoviště pro podporu na úrovni VŠ, on-line návodů, telefonické podpory, helpdesku a podpory pro uživatele nekomunikující česky/slovensky, částečně také prostřednictvím specializovaných pracovišť na úrovni fakult, individuální podpory odborníků na on-line vzdělávání, externích dodavatelů a MOOC kurzů. ZČU naopak nevyužívá wiki vysoké školy.

Srovnání:

V tomto směru postupuje ZČU obdobně jako ostatní vysoké školy.

Návrh opatření:

16) Veškeré návody a doporučení je především potřeba neustále aktualizovat a doplňovat, sledovat situaci v oblasti distančního vzdělávání u nás i ve světě, aktivně zapracovávat zpětnou vazbu uživatelů systémů a platforem pro výuku nejen do konkrétních technických opatření na místě, ale i do manuálů, návodů a metodických doporučení.

PRSZ 2022

e) Zajištění technického a metodického zázemí pro zavádění inovativních způsobů forem výuky cestou přípravy relevantních podpůrných dokumentů, souborů doporučení, technických manuálů, metodických pokynů a služeb pro pedagogy a studující vysokých škol.

E-xcellence label

Ukazatel 24) Veškeré studijní materiály a informace, které jsou dostupné v e-learningovém systému instituce, jsou pravidelně revidovány, aktualizovány a zdokonalovány. Odpovědnost za aktualizace je jasně definovaná. Instituce pečuje o to, aby aktualizace studijních materiálů byla bezpečná a aby pracovníci, kteří aktualizace provádějí, měli zajištěn přiměřený přístup do systému pro provedení konkrétních úprav.

Otázka 22:

Existuje na vysoké škole podpora on-line výuky pro studenty se specifickými vzdělávacími potřebami?

Celkové výsledky:

Na polovině vysokých škol existuje podpora on-line výuky pro studenty se specifickými vzdělávacími potřebami, na šesti existuje jen částečně, na dvou se aktuálně řeší a na zbylých pěti tato podpora není.

Situace na ZČU:

Na ZČU rovněž existuje podpora on-line výuky pro studenty se specifickými vzdělávacími potřebami.

Srovnání:

V tomto směru postupuje ZČU obdobně jako ostatní vysoké školy.

Návrh opatření:

17a) IPC poskytuje studentům, o které pečuje i specifickou podporu v oblasti on-line vzdělávání. Byla by vhodná ještě širší pravidelná spolupráce mezi IPC a OKCDV na

přípravě specifických manuálů a na hlubším seznámení pracovníků IPC s novinkami v platformách pro elektronickou podporu výuky.

PRSZ 2022

b) Sdílení zkušeností a příkladů dobré praxe mezi studenty a vyučujícími ve využívání prostředků komunikace na dálku formou seminářů, workshopů a on-line setkání pořádaných na fakultách, ústavech i na celouniverzitní úrovni.

d) Zvýšení podílu předmětů s komplexním systémem moderních studijních opor (podkladové materiály, interaktivita studentů a vyučujících, doplnění interaktivních prvků do stávajících opor, rozvoj multimediálních studijních opor apod.) a ocenění předmětů s nejlepšími studijními oporami na jednotlivých fakultách a ústavech.

e) Zajištění technického a metodického zázemí pro zavádění inovativních způsobů forem výuky cestou přípravy relevantních podpůrných dokumentů, souborů doporučení, technických manuálů, metodických pokynů a služeb pro pedagogy a studující vysokých škol.

E-xcellence label

Ukazatel 31) Studentům jsou poskytovány jasné a aktuální informace o jednotlivých programech/předmětech/kurzech, včetně informací o vyučovacích a hodnoticích metodách.

Ukazatel 32) Pro studenty je zpracován studijní průvodce obsahující základní informace o roli studenta a o právech a povinnostech studenta i instituce. Dále jsou zde informace specifické pro e-learning týkající se technického vybavení, přístupu do systémů a očekávané účasti studenta v kooperativních aktivitách.

Ukazatel 34) Studenti mají přístup k podpůrným službám včetně technického helpdesku, administrativní podpory a poradenství v oblasti výběru programu/předmětu/kurzu.

Ukazatel 35) Studenti mají přístup ke vzdělávacím zdrojům včetně přístupu do on-line knihovny. Součástí podpory studentů je studijní poradenství, možnost spolupráce s tutorem/mentorem, zaškolení do práce v e-learningovém systému a distribuce studijního průvodce a dalších relevantních studijních návodů.

17b) Obecně podpoře studentů je potřeba věnovat více pozornosti než dosud. Úspěch studenta v distančním a on-line vzdělávání do značné míry závisí na něm samotném a je potřeba, aby si pro své učení vytvořil optimální podmínky, s jejichž nastavením může ZČU prostřednictvím vyučujících a pracovníků supportu pomoci.

PRSZ 2022

b) Sdílení zkušeností a příkladů dobré praxe mezi studenty a vyučujícími ve využívání prostředků komunikace na dálku formou seminářů, workshopů a on-line setkání pořádaných na fakultách, ústavech i na celouniverzitní úrovni.

d) Zvýšení podílu předmětů s komplexním systémem moderních studijních opor (podkladové materiály, interaktivita studentů a vyučujících, doplnění interaktivních prvků do stávajících opor, rozvoj multimediálních studijních opor apod.) a ocenění předmětů s nejlepšími studijními oporami na jednotlivých fakultách a ústavech.

e) Zajištění technického a metodického zázemí pro zavádění inovativních způsobů forem výuky cestou přípravy relevantních podpůrných dokumentů, souborů doporučení, technických manuálů, metodických pokynů a služeb pro pedagogy a studující vysokých škol.

E-xcellence label

Ukazatel 31) Studentům jsou poskytovány jasné a aktuální informace o jednotlivých programech/předmětech/kurzech, včetně informací o vyučovacích a hodnoticích metodách.

Ukazatel 32) Pro studenty je zpracován studijní průvodce obsahující základní informace o roli studenta a o právech a povinnostech studenta i instituce. Dále jsou zde informace specifické pro e-learning týkající se technického vybavení, přístupu do systémů a očekávané účasti studenta v kooperativních aktivitách.

Ukazatel 34) Studenti mají přístup k podpůrným službám včetně technického helpdesku, administrativní podpory a poradenství v oblasti výběru programu/předmětu/kurzu.

Ukazatel 35) Studenti mají přístup ke vzdělávacím zdrojům včetně přístupu do on-line knihovny. Součástí podpory studentů je studijní poradenství, možnost spolupráce s tutorem/mentorem, zaškolení do práce v e-learningovém systému a distribuce studijního průvodce a dalších relevantních studijních návodů.

Otázka 23:

Kolik vyučujících bude do budoucna potřeba proškolit v dovednostech pro:

- synchronní on-line výuku
- tvorbu distančních kurzů v LMS prostředí
- tvorbu hybridních kurzů v LMS prostředí
- přípravu písemného zakončení kurzů (testů)
- on-line ústní zkoušení

Celkové výsledky:

Vysoké školy na škále od 0 % do 100 % uváděly, kolik vyučujících bude třeba proškolit ve vybraných dovednostech souvisejících s distanční výukou. Uváděny byly zejména dovednosti potřebné pro přípravu písemného zakončení kurzů (testů) a tvorbu hybridních kurzů v LMS prostředí, naopak nejméně by mělo být potřeba školit vyučující v dovednostech pro synchronní on-line výuku.

Situace na ZČU:

Podle závěrů pracovní skupiny bude na ZČU do budoucna potřeba proškolit 40 % vyučujících v dovednostech pro tvorbu distančních a hybridních kurzů v LMS prostředí, přípravu písemného zakončení kurzů (testů) či pro on-line ústní zkoušení a 20 % vyučujících pro synchronní on-line výuku.

Srovnání:

V tomto směru postupuje ZČU obdobně jako ostatní vysoké školy.

Návrh opatření:

18a) V době epidemie se proškolilo alespoň v základech poměrně dost vyučujících ZČU, nicméně distanční/on-line/digitálně podporovaném vzdělávání je tak komplikovaná, komplexní a stále se dynamicky vyvíjející oblast, že by bylo žádoucí, aby každý vyučující věnoval pozornost oživení svých znalostí a seznámení s novinkami minimálně každé dva roky.

PRSZ 2022

a) Zvýšení počtu vyučujících podpořených kurzy v rámci dalšího vzdělávání zaměstnanců v oblastech rozvoje pedagogicko-psychologických kompetencí a v oblasti udržení duševní a fyzické pohody.

b) Sdílení zkušeností a příkladů dobré praxe mezi studenty a vyučujícími ve využívání prostředků komunikace na dálku formou seminářů, workshopů a on-line setkání pořádaných na fakultách, ústavech i na celouniverzitní úrovni.

E-xcellence label

Ukazatel 26) Instituce poskytuje zaměstnancům odpovídající školení a podporu. Školení jsou průběžně aktualizována vzhledem k aktuálním trendům v oblasti vývoje technologií i didaktiky e-learningu.

Ukazatel 28) Instituce věnuje pozornost sdílení příkladů dobré praxe, zkušeností z realizace e-learningových programů/předmětů/kurzů i výsledků výzkumu v oblasti e-learningu.

18b) Je tedy potřeba i nadále motivovat vyučující k tomu, aby na sobě v tomto směru pracovali a dodávat atraktivní nabídku vzdělávacích příležitostí interních i externích, tuzemských i zahraničních kurzů, seminářů a konferencí.

PRSZ 2022

a) Zvýšení počtu vyučujících podpořených kurzy v rámci dalšího vzdělávání zaměstnanců v oblastech rozvoje pedagogicko-psychologických kompetencí a v oblasti udržení duševní a fyzické pohody.

b) Sdílení zkušeností a příkladů dobré praxe mezi studenty a vyučujícími ve využívání prostředků komunikace na dálku formou seminářů, workshopů a on-line setkání pořádaných na fakultách, ústavech i na celouniverzitní úrovni.

E-xcellence label

Ukazatel 26) Instituce poskytuje zaměstnancům odpovídající školení a podporu. Školení jsou průběžně aktualizována vzhledem k aktuálním trendům v oblasti vývoje technologií i didaktiky e-learningu.

Ukazatel 28) Instituce věnuje pozornost sdílení příkladů dobré praxe, zkušeností z realizace e-learningových programů/předmětů/kurzů i výsledků výzkumu v oblasti e-learningu.

Otázka 24:

Jak stimuluje vysoká škola pracovníky pro tvorbu výukových materiálů (např. multimediálních materiálů)?

Celkové výsledky:

Bylo zjištěno, že vysoké školy nejvíce své zaměstnance stimulují ke tvorbě výukových materiálů (např. multimediálních materiálů) formou finanční odměny, dále oceněním s názvem výborný vyučující. Zde byla také využita možnost jiné, kde bylo uváděno, že tuto stimulaci řeší v rámci projektů nebo je tato problematika řešena na jednotlivých fakultách.

Situace na ZČU:

ZČU stimuluje pracovníky pro tvorbu výukových materiálů (např. multimediálních materiálů) pouze finanční odměnou. Nevyužívá možnosti úpravy úvazku spjatého s výukou nebo oceněním „výborný vyučující“.

Srovnání:

V tomto směru postupuje ZČU obdobně jako ostatní vysoké školy.

Návrh opatření:

19a) Bylo by vhodné oceňovat na úrovni fakult i celé univerzity kvalitní počiny v oblasti tvorby výukových materiálů - zařadit tuto oblast např. jako specifickou oblast v rámci udělování ceny děkana, rektora apod.

PRSZ 2022

d) Zvýšení podílu předmětů s komplexním systémem moderních studijních opor (podkladové materiály, interaktivita studentů a vyučujících, doplnění interaktivních prvků do stávajících opor, rozvoj multimediálních studijních opor apod.) a ocenění předmětů s nejlepšími studijními oporami na jednotlivých fakultách a ústavech.

E-xcellence label

Ukazatel 28) Instituce věnuje pozornost sdílení příkladů dobré praxe, zkušeností z realizace e-learningových programů/předmětů/kurzů i výsledků výzkumu v oblasti e-learningu.

19b) Je potřeba i nadále podporovat tvorbu multimediálních materiálů finančně.

PRSZ 2022

d) Zvýšení podílu předmětů s komplexním systémem moderních studijních opor (podkladové materiály, interaktivita studentů a vyučujících, doplnění interaktivních prvků do stávajících opor, rozvoj multimediálních studijních opor apod.) a ocenění předmětů s nejlepšími studijními oporami na jednotlivých fakultách a ústavech.

E-xcellence label

Ukazatel 3) Při financování rozvoje e-learningu jsou zohledňovány požadavky na nákup technického vybavení, na zajištění softwaru, na nábor pracovníků, na školení a výzkum. Přihlíží se k očekávanému vývoji technologií a k vytížení pracovníků.

19c) Postupně tvořit archiv kvalitně zpracovaných multimediálních zdrojů.

PRSZ 2022

d) Zvýšení podílu předmětů s komplexním systémem moderních studijních opor (podkladové materiály, interaktivita studentů a vyučujících, doplnění interaktivních prvků do stávajících opor, rozvoj multimediálních studijních opor apod.) a ocenění předmětů s nejlepšími studijními oporami na jednotlivých fakultách a ústavech.

e) Zajištění technického a metodického zázemí pro zavádění inovativních způsobů forem výuky cestou přípravy relevantních podpůrných dokumentů, souborů doporučení, technických manuálů, metodických pokynů a služeb pro pedagogy a studující vysokých škol.

E-xcellence label

Ukazatel 13) Otevřené vzdělávací zdroje a jiné dostupné externí materiály jsou vybírány s ohledem na formulované výsledky učení. Pokud je to třeba, jsou tyto materiály upraveny a integrovány s ostatními studijními materiály. Externí zdroje jsou v kompletní podobě zahrnuty do recenzního řízení e-learningového programu/předmětu/kurzu stejně jako ostatní studijní materiály.

19d) Je třeba investovat rovněž čas a prostředky do průběžné aktualizace materiálů.

PRSZ 2022

d) Zvýšení podílu předmětů s komplexním systémem moderních studijních opor (podkladové materiály, interaktivita studentů a vyučujících, doplnění interaktivních prvků do stávajících opor, rozvoj multimediálních studijních opor apod.) a ocenění předmětů s nejlepšími studijními oporami na jednotlivých fakultách a ústavech.

E-xcellence label

Ukazatel 24) Veškeré studijní materiály a informace, které jsou dostupné v e-learningovém systému instituce, jsou pravidelně revidovány, aktualizovány a zdokonalovány. Odpovědnost za aktualizace je jasně definovaná. Instituce pečuje o to, aby aktualizace studijních materiálů byla bezpečná a aby pracovníci, kteří aktualizace provádějí, měli zajištěn přiměřený přístup do systému pro provedení konkrétních úprav.

Ukazatel 3) Při financování rozvoje e-learningu jsou zohledňovány požadavky na nákup technického vybavení, na zajištění softwaru, na nábor pracovníků, na školení a výzkum. Přihlíží se k očekávanému vývoji technologií a k vytížení pracovníků.

Otázka 26:

Ekonomické zdroje pro materiální zajištění distanční/on-line/digitálně podporovaného vzdělávání jsou na vysoké škole alokovány:

- vysokou školou centrálně, tj. částí rozpočtu rektorátu nebo jeho složek
- fakultami

Celkové výsledky:

Ekonomické zdroje pro materiální zajištění on-line vzdělávání na vysokých školách jsou alokovány v součtu téměř rovnoměrně mezi fakultami a centrálně, tj. částí rozpočtu rektorátu nebo jeho složek, rovněž medián zde činí pro obě složky 50 %.

Situace na ZČU:

Ekonomické zdroje pro materiální zajištění distanční, on-line a digitálně podporovaného vzdělávání jsou na vysoké škole alokovány z 50% ZČU centrálně, tj. částí rozpočtu rektorátu nebo jeho složek a z 50% fakultami.

Srovnání:

V tomto směru postupuje ZČU obdobně jako ostatní vysoké školy.

Návrh opatření:

20a) ZČU bude dále vyhledávat projektové příležitosti pro rozvoj kvalitního distančního/on-line/digitálně podporovaného vzdělávání a jeho inovací.

PRSZ 2022

c) Zapojení ZČU do společných projektů vysokých škol spočívající ve sdílení zkušeností s on-line výukou a směřující k rozvoji distančních a on-line metod, zejména s ohledem na zkušenosti získané v souvislosti s pandemií covid-19.

E-xcellence label

Ukazatel 2) Instituce sleduje a zkoumá vznikající technologie a trendy v oblasti e-learningu a zvažuje možnosti jejich využití ve vzdělávání. Pro podporu e-learningu má instituce vytvořen organizační rámec umožňující, že instituce prostřednictvím finanční podpory a výzkumu přispívá k inovacím, rozvoji a hodnocení kvality e-learningu.

20b) Zároveň je potřeba, aby část prostředků věnovala i ze svého běžného rozpočtu, protože e-learningová podpora výuky se stala stabilní a široce využívanou službou, bez které již nyní není možné si kvalitní vysokoškolské vzdělávání představit.

PRSZ 2022

d) Zvýšení podílu předmětů s komplexním systémem moderních studijních opor (podkladové materiály, interaktivita studentů a vyučujících, doplnění interaktivních prvků do stávajících opor, rozvoj multimediálních studijních opor apod.) a ocenění předmětů s nejlepšími studijními oporami na jednotlivých fakultách a ústavech.

h) Analýza potřeb celoživotního vzdělávání vybraných cílových skupin a příprava relevantních programů celoživotního vzdělávání, včetně programů v kombinované a distanční formě a programů celoživotního vzdělávání poskytovaných v cizím jazyce.

k) Podpora tvorby a propagace mezinárodně poskytovaných kurzů v režimu celoživotního vzdělávání formou on-line kurzů nebo formou letních škol.

E-xcellence label

Ukazatel 2) Instituce sleduje a zkoumá vznikající technologie a trendy v oblasti e-learningu a zvažuje možnosti jejich využití ve vzdělávání. Pro podporu e-learningu má instituce vytvořen organizační rámec umožňující, že instituce prostřednictvím finanční podpory a výzkumu přispívá k inovacím, rozvoji a hodnocení kvality e-learningu.

Ukazatel 3) Při financování rozvoje e-learningu jsou zohledňovány požadavky na nákup technického vybavení, na zajištění softwaru, na nábor pracovníků, na školení a výzkum. Přihlíží se k očekávanému vývoji technologií a k vytížení pracovníků.

Otázka 27:

Ekonomické zdroje pro organizační zajištění (lidské zdroje) distanční/on-line/digitálně podporované vzdělávání jsou na vysoké škole alokovány:

- vysokou školou centrálně, tj. částí rozpočtu rektorátu nebo jeho složek
- fakultami

Celkové výsledky:

U organizačního zajištění distanční výuky jsou finanční zdroje častěji alokovány na fakultách než centrálně.

Situace na ZČU:

Ekonomické zdroje pro organizační zajištění (lidské zdroje) distančního, on-line či digitálně podporovaného vzdělávání jsou na ZČU alokovány z 20% centrálně, tj. částí rozpočtu rektorátu nebo jeho složek a z 80% fakultami.

Srovnání:

V tomto směru postupuje ZČU obdobně jako ostatní vysoké školy.

Návrh opatření:

21) Organizační zajištění distanční/on-line/digitálně podporovaného vzdělávání je nutné podporovat i nadále. Je třeba sledovat zátěž pracovníků supportu a v případě potřeby rozšířit tým o další lidské zdroje. Nelze předpokládat, že by tým pracující na supportu distanční/on-line/digitálně podporované vzdělávání bylo možné do budoucna zmenšit, protože v současné době je minimalistický na hranici možné zastupitelnosti v případě nemoci pracovníků.

PRSZ 2022

e) Zajištění technického a metodického zázemí pro zavádění inovativních způsobů forem výuky cestou přípravy relevantních podpůrných dokumentů, souborů doporučení, technických manuálů, metodických pokynů a služeb pro pedagogy a studující vysokých škol.

f) Rozvoj podpůrných služeb a pořízení nástrojů pro rozvoj on-line vzdělávání a pro zajištění ověřování výsledků učení on-line, zejména financováním nástrojů pro interaktivní komunikaci se studenty, např. Google Workspace for Education, Microsoft Teams a podobně).

g) Pokračování činnosti pracovních skupin pro rozvoj a technickou podporu distančního vzdělávání a navržení inovace číselníků vyučovací metody a hodnoticí metody v systému IS/STAG, včetně metodického výkladu použitých pojmů.

E-xcellence label

Ukazatel 2) Instituce sleduje a zkoumá vznikající technologie a trendy v oblasti e-learningu a zvažuje možnosti jejich využití ve vzdělávání. Pro podporu e-learningu má instituce vytvořen organizační rámec umožňující, že instituce prostřednictvím finanční podpory a výzkumu přispívá k inovacím, rozvoji a hodnocení kvality e-learningu.

Ukazatel 3) Při financování rozvoje e-learningu jsou zohledňovány požadavky na nákup technického vybavení, na zajištění softwaru, na nábor pracovníků, na školení a výzkum. Přihlíží se k očekávanému vývoji technologií a k vytížení pracovníků.

Otázka 28:

Ekonomické zdroje pro zajištění distančního/on-line/digitálně podporované vzdělávání pocházejí:

- z rozpočtu vysoké školy
- z rozpočtu fakult
- z programů MŠMT
- z dalších vnějších projektů získaných vysokou školou

Celkové výsledky:

Jako původ ekonomických zdrojů pro zajištění distančního vzdělávání označily na škále od 0 % do 100 % vysoké školy z větší části nejčastěji rozpočty fakult a dále rozpočet samotné VŠ, naopak v nejmenší míře jsou využívány další veřejné projekty získané vysokou školou.

Situace na ZČU:

Ekonomické zdroje pro zajištění distančního, on-line a digitálně podporovaného vzdělávání pocházejí z 50% z programů MŠMT, z 20% z rozpočtu ZČU a z rozpočtu fakult a z 10% z dalších vnějších projektů získaných ZČU.

Srovnání:

V tomto směru postupuje ZČU obdobně jako ostatní vysoké školy, jen o něco více využívá programy MŠMT.

Návrh opatření:

22a) Finanční prostředky pro rozvoj distančního/on-line/digitálně podporovaného vzdělávání je potřeba získávat průběžně ze všech možných zdrojů, je potřebné zapojovat se do regionálních, národních, evropských i mezinárodních projektů a to na úrovni univerzity, součástí i jednotlivých pracovníků.

PRSZ 2022

c) Zapojení ZČU do společných projektů vysokých škol spočívající ve sdílení zkušeností s on-line výukou a směřující k rozvoji distančních a on-line metod, zejména s ohledem na zkušenosti získané v souvislosti s pandemií covid-19.

E-xcellence label

Ukazatel 2) Instituce sleduje a zkoumá vznikající technologie a trendy v oblasti e-learningu a zvažuje možnosti jejich využití ve vzdělávání. Pro podporu e-learningu má instituce vytvořen organizační rámec umožňující, že instituce prostřednictvím finanční podpory a výzkumu přispívá k inovacím, rozvoji a hodnocení kvality e-learningu.

Ukazatel 3) Při financování rozvoje e-learningu jsou zohledňovány požadavky na nákup technického vybavení, na zajištění softwaru, na nábor pracovníků, na školení a výzkum. Přihlíží se k očekávanému vývoji technologií a k vytížení pracovníků.

22b) Je potřeba nastartovat rovněž získávání prostředků prodejem on-line kurzů, dokončit dlouho plánovaný e-shop ZČU pro prodej on-line kurzů.

PRSZ 2022

h) Analýza potřeb celoživotního vzdělávání vybraných cílových skupin a příprava relevantních programů celoživotního vzdělávání, včetně programů v kombinované a distanční formě a programů celoživotního vzdělávání poskytovaných v cizím jazyce.

k) Podpora tvorby a propagace mezinárodně poskytovaných kurzů v režimu celoživotního vzdělávání formou on-line kurzů nebo formou letních škol.

Ukazatel 2) Instituce sleduje a zkoumá vznikající technologie a trendy v oblasti e-learningu a zvažuje možnosti jejich využití ve vzdělávání. Pro podporu e-learningu má instituce vytvořen organizační rámec umožňující, že instituce prostřednictvím finanční podpory a výzkumu přispívá k inovacím, rozvoji a hodnocení kvality e-learningu.

Otázka 29:

Plánuje vysoká škola investovat významné finanční prostředky do rozvoje on-line vzdělávání v následujících 5 letech? Do kterých oblastí?

Celkové výsledky:

V otázce plánování významných investic do rozvoje on-line vzdělávání v horizontu následujících pěti let vysoké školy nejčastěji plánují investovat do rozvoje tvorby multimediálních vzdělávacích materiálů, nákupu hardwaru pro dovybavení vyučujících a

učeben, naopak nejméně je uvažováno o investicích do změny LMS a proctoringových nástrojů.

Situace na ZČU:

ZČU plánuje v následujících 5 letech investovat významné finanční prostředky do rozvoje on-line vzdělávání prostřednictvím rozšíření či úpravy funkcionalit LMS, investic do základní infrastruktury pro e-learning (nákup serverů, rozšíření diskové kapacity apod.), rozšíření audiovizuálního studia pro přípravu multimediálních materiálů (kamery, osvětlení, ozvučení, čtecí zařízení, pozadí pro klíčování apod.), nákupu nebo rozšíření systémů pro archivování multimediálních studijních materiálů (např. systémy Mediasite, Medial a další), nákupu hardware pro dovybavení učeben (nahrávání, streamování, ozvučení, osvětlení apod.), nákupu hardware pro dovybavení vyučujících (PC, notebooky, tablety, headsety, mikrofony, webkamery, vizualizéry apod.), nákupu software pro přípravu audiovizuálních materiálů (zvýšení počtu licencí profesionálních programů pro grafické úpravy, úpravy fotografií, střih a tvorbu audio a videomateriálů, animací, virtuální reality apod.), investic do lidských zdrojů (personální rozšíření týmu, který se profesionálně zabývá distančním vzděláváním, spolupráce se zahraničními experty, rozšíření týmů distančního vzdělávání o zahraniční odborníky, školení pracovníků, kteří se zabývají distančním vzděláváním – specialistů i jednotlivých akademických pracovníků apod.) a tvorby multimediálních vzdělávacích materiálů (investice do přípravy kvalitních studijních opor – finanční motivace akademických pracovníků, spolupráce se specialisty na multimedia a e-learning, spolupráce se zahraničními specialisty apod.). ZČU naopak neplánuje investovat do změny LMS, do rozšíření či úpravy specializovaných systémů pro synchronní výuku (změna systému, nákup většího počtu licencí apod.) ani do proctoringových nástrojů.

Srovnání:

V tomto směru postupuje ZČU obdobně jako ostatní vysoké školy.

Návrh opatření:

23) Investice do rozvoje distančního, on-line a digitálně podporovaného vzdělávání je třeba pečlivě promyslet a prioritizovat. Je třeba myslet na to, že každý nový systém nebo vybavení vyžaduje lidské zdroje, pravidelnou údržbu a administraci a má určitou životnost či vyžaduje aktualizace a upgrade.

PRSZ 2022

c) Zapojení ZČU do společných projektů vysokých škol spočívající ve sdílení zkušeností s on-line výukou a směřující k rozvoji distančních a on-line metod, zejména s ohledem na zkušenosti získané v souvislosti s pandemií covid-19.

d) Zvýšení podílu předmětů s komplexním systémem moderních studijních opor (podkladové materiály, interaktivita studentů a vyučujících, doplnění interaktivních prvků do stávajících opor, rozvoj multimediálních studijních opor apod.) a ocenění předmětů s nejlepšími studijními oporami na jednotlivých fakultách a ústavech.

e) Zajištění technického a metodického zázemí pro zavádění inovativních způsobů forem výuky cestou přípravy relevantních podpůrných dokumentů, souborů doporučení, technických manuálů, metodických pokynů a služeb pro pedagogy a studující vysokých škol.

f) Rozvoj podpůrných služeb a pořízení nástrojů pro rozvoj on-line vzdělávání a pro zajištění ověřování výsledků učení on-line, zejména financováním nástrojů pro interaktivní komunikaci se studenty, např. Google Workspace for Education, Microsoft Teams a podobně).

E-xcellence label

Ukazatel 2) Instituce sleduje a zkoumá vznikající technologie a trendy v oblasti e-learningu a zvažuje možnosti jejich využití ve vzdělávání. Pro podporu e-learningu má instituce vytvořen organizační rámec umožňující, že instituce prostřednictvím finanční podpory a výzkumu přispívá k inovacím, rozvoji a hodnocení kvality e-learningu.

Ukazatel 3) Při financování rozvoje e-learningu jsou zohledňovány požadavky na nákup technického vybavení, na zajištění softwaru, na nábor pracovníků, na školení a výzkum. Přihlíží se k očekávanému vývoji technologií a k vytížení pracovníků.

Otázka 31:

V čem spatřujete překážky v implementaci distanční/on-line/digitálně podporované vzdělávání?

Celkové výsledky:

Za nejčastější překážku označily vysoké školy charakter studijního programu dané vysoké školy a dále podporu financování nad rozpočet vysokých škol, naopak nejmenší problémy jsou spatřovány v absenci společného přístupu k on-line vzdělávání pro celou VŠ a nedostatku organizační podpory. Přestože několik škol zatlhlo u skupiny jiné možnost částečně, tuto skupinu nespecifikovaly.

Situace na ZČU:

Překážky v implementaci distančního, on-line a digitálně podporovaného vzdělávání ZČU spatřuje v podpoře financování nad rozpočet vysokých škol a částečně ještě v charakteru studijních programů vysoké školy (např. umělecké vysoké školy, technické vysoké školy, ...), v národní regulaci (standards studijních programů a standardy NAÚ) distančního, on-line a digitálně podporovaného vzdělávání, v nedostatku organizační podpory, v neexistenci společného přístupu k distančnímu, on-line a digitálně podporovanému vzdělávání pro celou vysokou školu, jakož i v rozhodnutí vyučujících pro ne/využívání této formy vzdělávání.

Srovnání:

V tomto směru postupuje ZČU obdobně jako ostatní vysoké školy.

Návrh opatření:

24a) Pro zlepšení koordinace v oblasti distančního/on-line/digitálně podporovaného vzdělávání je třeba dlouhodobá, transparentní a konzistentní činnost pracovní skupiny pro rozvoj distančního vzdělávání a e-learningu na ZČU.

PRSZ 2022

g) Pokračování činnosti pracovních skupin pro rozvoj a technickou podporu distančního vzdělávání a navržení inovace číselníků vyučovací metody a hodnotící metody v systému IS/STAG, včetně metodického výkladu použitých pojmů.

E-xcellence label

Ukazatel 2) Instituce sleduje a zkoumá vznikající technologie a trendy v oblasti e-learningu a zvažuje možnosti jejich využití ve vzdělávání. Pro podporu e-learningu má instituce vytvořen organizační rámec umožňující, že instituce prostřednictvím finanční podpory a výzkumu přispívá k inovacím, rozvoji a hodnocení kvality e-learningu.

24b) Vhodné je zapojit se do navazujících projektů CRP v oblasti rozvoje distančního vzdělávání.

PRSZ 2022

c) Zapojení ZČU do společných projektů vysokých škol spočívající ve sdílení zkušeností s on-line výukou a směřující k rozvoji distančních a on-line metod, zejména s ohledem na zkušenosti získané v souvislosti s pandemií covid-19.

E-xcellence label

Ukazatel 2) Instituce sleduje a zkoumá vznikající technologie a trendy v oblasti e-learningu a zvažuje možnosti jejich využití ve vzdělávání. Pro podporu e-learningu má instituce vytvořen organizační rámec umožňující, že instituce prostřednictvím finanční podpory a výzkumu přispívá k inovacím, rozvoji a hodnocení kvality e-learningu.

24c) Inovace v oblasti distančního/on-line/digitálně podporovaného vzdělávání, pro které chybí prostředky pro implementaci napříč celou univerzitou, lze alespoň pilotně ověřit na vybrané součásti a vyhodnotit přesněji dopady před větší investicí.

PRSZ 2022

c) Zapojení ZČU do společných projektů vysokých škol spočívající ve sdílení zkušeností s on-line výukou a směřující k rozvoji distančních a on-line metod, zejména s ohledem na zkušenosti získané v souvislosti s pandemií covid-19.

d) Zvýšení podílu předmětů s komplexním systémem moderních studijních opor (podkladové materiály, interaktivita studentů a vyučujících, doplnění interaktivních prvků do stávajících opor, rozvoj multimediálních studijních opor apod.) a ocenění předmětů s nejlepšími studijními oporami na jednotlivých fakultách a ústavech.

h) Analýza potřeb celoživotního vzdělávání vybraných cílových skupin a příprava relevantních programů celoživotního vzdělávání, včetně programů v kombinované a distanční formě a programů celoživotního vzdělávání poskytovaných v cizím jazyce.

k) Podpora tvorby a propagace mezinárodně poskytovaných kurzů v režimu celoživotního vzdělávání formou on-line kurzů nebo formou letních škol.

E-xcellence label

Ukazatel 3) Při financování rozvoje e-learningu jsou zohledňovány požadavky na nákup technického vybavení, na zajištění softwaru, na nábor pracovníků, na školení a výzkum. Přihlíží se k očekávanému vývoji technologií a k vytížení pracovníků.

Závěr

Výše uvedené výsledky analýzy popisují podrobně stav zázemí pro realizaci distančního vzdělávání a blended learningu na ZČU včetně srovnání výsledků ZČU a celkových výsledků zpracovaných na základě odpovědí 25 vysokých škol v České republice. Jednotlivé výsledky byly dále doplněny návrhy opatření a použity jako podklad pro diskusi pro zpracování akčního plánu dalšího rozvoje distančního vzdělávání na ZČU.